

1. Jakie instytucje w poszczególnych województwach realizują program KPO w sektorach: hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura?

W ramach KPO HoReCa są to:

1. [Polska Fundacja Przedsiębiorczości.](#)

Region 1 województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, zachodniopomorskie.

2. [Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A.](#)

Region 2 województwa: mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie.

3. [Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna.](#)

Region 3 województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie.

4. [Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.](#)

Region 4 województwa: łódzkie, opolskie, śląskie.

5. [Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości.](#)

Region 5 województwo: dolnośląskie, lubuskie, wielkopolskie.

Województwa dolnośląskie, lubuskie, wielkopolskie.

2. Czy operatorzy mogli mieć podoperatorów i dlaczego?

Kryteria wyboru umożliwiły realizację przedsięwzięć w partnerstwie, na podstawie umów partnerstwa: „Dopuszczalna jest realizacja przedsięwzięcia w ramach partnerstwa przez podmioty wnoszące do przedsięwzięcia zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe biorące udział w realizacji przedsięwzięcia na podstawie zawartej umowy partnerstwa. W przypadku przedsięwzięcia realizowanego w partnerstwie określenie Wnioskodawcy odnosi się do partnera wiodącego w umowie partnerstwa, z którym będzie zawierana umowa o objęcie przedsięwzięcia wsparciem”.

Zgodnie z [Regulamin wyboru dla Operatorów A.1.2.1 KPO \(par 2 ust. 6\):](#)

„Partnerem może zostać podmiot posiadający osobowość prawną lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębne przepisy przyznają zdolność prawną, lub jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego, prowadzące działalność w celu zapewnienia korzystnych warunków dla powstawania lub rozwoju przedsiębiorców prowadzących działalność badawczą, rozwojową lub innowacyjną, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczają zysk na cele związane z zapewnieniem korzystnych warunków dla powstawania lub rozwoju przedsiębiorców

prowadzących działalność badawczą, rozwojową lub innowacyjną, wobec których nie zachodzi żadna z przesłanek określonych w przepisach, o których mowa w ust. 5.

3. Jaki jest cel przedsięwzięcia MŚP?

Celem przedsięwzięcia jest pomoc firmom w stawianiu czoła wyzwaniom rynkowym przez wsparcie projektów, które mogą przyczynić się do ich dalszego rozwoju i stabilizacji w utrzymaniu firmy. Wnioski o dofinansowanie mogły składać mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z branży HoReCa (tj. hotele, restauracje, catering), turystyka oraz kultura, które rozszerzą lub zdywersyfikują swoją dotychczasową działalność w celu wzmocnienia szans jej prowadzenia w przypadkach przyszłych kryzysów, wstrząsów gospodarczych, społecznych czy środowiskowych.

Dzięki realizacji przedsięwzięć przedsiębiorcy z branży mogą wprowadzić do swojej oferty nowe produkty lub usługi, dotychczas nierealizowane w ramach prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy mogą również rozszerzyć swoją ofertę, podejmując działania w innej części sektora i osiągając w ten sposób dodatkowe źródło przychodów.

4. Kiedy może się rozpocząć i zakończyć przedsięwzięcie (projekt realizowany przez przedsiębiorcę)?

Może to nastąpić gdy:

- realizacja przedsięwzięcia MŚP nie może zostać rozpoczęta przed dniem ani w dniu złożenia wniosku,
- założony okres realizacji przedsięwzięcia MŚP nie może być dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, licząc od dnia rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia MŚP,
- założone rozpoczęcie przedsięwzięcia zaplanowane jest nie później niż w ciągu 3 miesięcy od złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia MŚP wsparciem,
- okres realizacji przedsięwzięcia MŚP nie może wykraczać poza datę 31 stycznia 2026 r.

5. Dla kogo jest to dofinansowanie?

O wsparcie mogły ubiegać się MŚP, które na dzień 31 grudnia 2019 r. lub najpóźniej od 20 marca 2020 r. prowadziły i nadal prowadzą działalność gospodarczą w ramach sektora hotelarstwo, gastronomia, turystyka, kultura, określoną we wskazanej w regulaminie konkursu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), które w latach 2020–2021 odnotowały spadek obrotów o co najmniej 20%, liczonych rok do roku.

MŚP ubiegające się o środki były zobowiązane do spełnienia kryteriów formalnych (m.in. prowadzenia działalności zgodnej z sektorem, w województwie gdzie zgłoszone było przedsięwzięcie, posiadania prawa lub pozwolenia niezbędnego do realizacji inwestycji) i merytorycznych (m.in. przedsięwzięcie firmy nie mogło być wykluczone - w publicznie

dostępnych rejestrach (KRS, CEIDG, REGON) nie mogły się znajdować wpisy: o zawieszeniu działalności, o postępowaniu likwidacyjnym albo upadłościowym, albo o ogłoszeniu likwidacji albo upadłości, albo o prowadzonym postępowaniu układowym albo restrukturyzacyjnym, przedsiębiorca nie mógł znajdować się w trudnej sytuacji, musiał odnotować spadek obrotów w określonym okresie, wskazać czy projekt dotyczy rozszerzenia czy dywersyfikacji działalności i być zgodny z sektorem).

6. Co decyduje o przynależności MŚP do branży?

O przynależności do branży decyduje kod PKD działalności ujawniony w dokumentach rejestrowych przedsiębiorcy (odpowiednio w KRS lub w CEIDG lub – tylko w przypadku spółek cywilnych – w bazie internetowej REGON).

7. Ile wniosków mógł złożyć jeden przedsiębiorca?

Wnioskodawca mógł złożyć tylko jeden wniosek o wsparcie w ramach całej Inwestycji. Wnioski złożone później nie zostały dopuszczone do oceny spełnienia kryteriów wyboru przedsięwzięć MŚP, o czym Operator informował Wnioskodawcę za pośrednictwem poczty elektronicznej.

8. Na co przedsiębiorcy mogli otrzymać wsparcie?

Każdy przedsiębiorca zobowiązał się do utrzymania inwestycji przez okres 1 roku od daty zrealizowania płatności końcowej.

W ramach przedsięwzięcia przedsiębiorca mógł otrzymać wsparcie na:

- zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do wprowadzenia na rynek nowych produktów lub usług,
- roboty budowlane, w tym budowę nowych linii produkcyjnych,
- inwestycje związane z zieloną transformacją, w szczególności zachęcające do zapobiegania powstawaniu odpadów, recyklingu/ponownego wykorzystania odpadów oraz wdrożenia rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,
- działania związane z wykorzystaniem technologii cyfrowych.
- koszty bezpośrednio związane z usługami szkoleniowymi mające na celu podnoszenie kwalifikacji lub przekwalifikowanie pracowników w związku z rozszerzeniem lub dywersyfikacją działalności przedsiębiorstwa.
- koszty usług doradczych niezbędnych do wdrożenia innowacji świadczonych przez doradców zewnętrznych.

Wszelkie wydatki związane z zakupem sprzętu/infrastruktury powinny być związane z celem całego przedsięwzięcia i niezbędne do jego realizacji.

9. Czego przedsiębiorcy nie mogą sfinansować?

Nie można sfinansować:

- kosztów poniesionych poza okresem kwalifikowalności określonym w umowie,

- kosztów nieudokumentowanych lub nienależycie udokumentowanych,
- podatku od towarów i usług (VAT),
- zakupu gruntów lub innych nieruchomości,
- wynagrodzenia pracowników wnioskodawcy oraz pochodnych od nich,
- kosztów administracyjnych, w tym utrzymania budynków, najmu, dzierżawy albo kosztów ponoszonych z innego tytułu prawnego dotyczących pomieszczeń w tej części, która będzie bezpośrednio wykorzystana do realizacji przedsięwzięcia MŚP,
- zakupu używanych środków trwałych,
- zakupu pojazdów, w tym samochodów nie spełniających wymagań pojazdów bezemisyjnych,
- zakupu samochodów osobowych mających więcej niż jeden rząd siedzeń, w których rząd siedzeń nie jest oddzielony od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą zamontowaną przez producenta pojazdu,
- kar i grzywien, kosztów postępowań sądowych, obsługi prawnej,
- kosztów pożyczek lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji, tj. odsetek, prowizji,
- prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut,
- rozliczonych notą księgową, kosztów zakupu środka trwałego będącego własnością przedsiębiorcy,
- nagród jubileuszowych oraz odpraw pracowniczych,
- wpłat na PFRON, świadczeń z ZFŚS.

10. Jaka jest definicja dywersyfikacji działalności MŚP?

Zgodnie z [Kryteriami wyboru przedsięwzięć MŚP](#):

„Przez rozszerzenie lub dywersyfikację prowadzonej działalności gospodarczej rozumiane jest wzmocnienie prowadzonej działalności przedsiębiorstwa, realizacja nowych projektów, jak również przejście z jednego profilu działalności na inny profil działalności w ramach sektorów hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura objętych w każdym przypadku kodami PKD wskazanymi w załączniku do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP”.

Ocena dywersyfikacji przedsięwzięcia MŚP odbyła się w oparciu o szczegółowe elementy zawarte w kryterium B.4. Przedsięwzięcie MŚP dotyczy rozszerzenia lub dywersyfikacji działalności Wnioskodawcy.

11. Czy w ramach dywersyfikacji przedsiębiorca może realizować działania w każdym sektorze?

Dywersyfikacja profilu działalności nie może powodować rezygnacji Wnioskodawcy z działalności w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura, tj. w

zakresie wskazanych [kodów PKD stanowiących załącznik do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP](#). Nie może również wykraczać poza sektor HoReCa.

12. Czy w związku z prowadzonymi kontrolami i wstrzymaniem, decyzją MFiPR, wypłaty środków przedsiębiorca może przerwać realizację projektu?

Projekty należy realizować zgodnie z harmonogramem oraz umową o dofinansowanie. Nie należy zaprzestawać ich realizacji. Jednocześnie zaznaczamy, że aktualnie trwa kontrola, której celem jest weryfikacja prawidłowości realizacji projektów. Należy też mieć na względzie, że wyniki kontroli mogą wpłynąć na dalszy zakres realizacji projektu.

Środki dla MŚP będą wypłacane po ich skontrolowaniu i uznaniu projektów za zgodne z zasadami programu KPO HoReCa, refundacje będą wypłacone niezwłocznie, jak tylko kontrolowana umowa przejdzie pozytywną weryfikację.

13. Wnioskodawca prowadzi aktualnie działalność w branży turystycznej. Czy do dywersyfikacji może zaliczyć rozszerzanie działalności na zupełnie inną branżę? Np. w ramach realizacji projektu zakupić sprzęt, który umożliwi świadczenie usług budowlanych. Dotychczasowa działalność zostanie (a więc Wnioskodawca z niej nie zrezygnuje), a w wyniku realizacji projektu rozpocznie działalność o nowym kodzie PKD. Czy ten kod może być np. związany z usługami budowlanymi, czy też musi zwierać się sektorze: hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura?

Wszystkie zaplanowane działania muszą dotyczyć branży HoReCa w zakresie kodów PKD stanowiący załącznik do regulaminu. Koszty poniesione na inną branżę stanowią koszty niekwalifikowalne.

14. Gdzie opublikowano wyniki dotyczące naboru KPO HoReCa? Jaka jest lista wybranych firm?

Listy z rekomendowanymi projektami w ramach KPO HoReCa znajdują się w zakładce Wyniki i archiwum, Lista projektów:

https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorcow#wyniki_i_archiwum

Nabór przedsięwzięć MSP był realizowany poprzez rundy w ramach prowadzonego naboru dla MŚP – po każdej rundzie były publikowane listy z wybranymi projektami. Następnie pojawiały się aktualizacje tych list do wyczerpania alokacji. W momencie wyczerpania alokacji założono listy rezerwowe. W toku kontraktowania ustalane są rezygnacje MŚP i odmowy przez operatorów – wtedy finanse są uwalniane dla kolejnych projektów, które trafiają na listy dotyczące konkretnych województw, wtedy listy są ponownie aktualizowane.

15. Jak została wprowadzona możliwość wnioskowania o dotację na zakup jachtu w ramach programu HoReCa (dywersyfikacja działalności)?

Zgodnie z [Przewodnikiem kwalifikowalności](#) wydatków, stanowiącym załącznik do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP w ramach środków trwałych kwalifikowalny jest zakup sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, takiego jak (wyliczenie przykładowe, katalog nie jest zamknięty): kajak, rower wodny, hulajnoga, itp. spełniające definicję sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, bezemisyjny, w tym napędzany siłą mięśni lub silnikiem elektrycznym. Dokumenty podlegały proceduralnemu zatwierdzeniu przez instytucję nadzorującą i PARP.

16. Kto, kiedy i w jakim trybie dopuścić możliwość finansowania zakupu jachtów w programie HoReCa?

Zakres wydatków możliwych do sfinansowania w programie HoReCa został wskazany w Przewodniku kwalifikowalności wydatków, który stanowi załącznik do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP.

Całość dokumentacji konkursowej jest dostępna na stronie PARP:

<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorców#dokumenty>.

Przewodnik kwalifikowalności wydatków dopuszczał możliwość zakupu środków trwałych pod warunkiem ich wskazania we wniosku o objęcie przedsięwzięcia MŚP wsparciem wraz z uzasadnieniem konieczności ich zakupu. Nabycie środka trwałego musiało być bezpośrednio powiązane z realizacją przedsięwzięcia MŚP i miało tworzyć podstawę dla wzmocnienia odporności przedsiębiorstwa na potencjalne przyszłe kryzysy.

W ramach środków trwałych dopuszczalny był – zgodnie z Przewodnikiem – „*zakup sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, takiego jak (wyliczenie przykładowe, katalog nie jest zamknięty): kajak, rower wodny, hulajnoga, itp., spełniające definicję sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, bezemisyjny, w tym napędzany siłą mięśni i spełniający warunki wynikające z zasady DNSH*”. Zasada DNSH („nie czyni znaczącej szkody”) oznacza, że przedsięwzięcie MŚP nie może obejmować działań, które powodują znaczące szkody dla któregośkolwiek z celów środowiskowych UE.

Dokumentacja konkursowa wskazywała na możliwość zakupu jednostki pływającej, ponieważ wsparcie z inwestycji było skierowane m.in. do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z branży turystycznej, które mogły prowadzić swoją działalność gospodarczą z wykorzystaniem jezior lub innych zbiorników wodnych. Jednakże zakup jednostek pływających musiał być odpowiednio uzasadniony w kontekście prowadzonej działalności gospodarczej (np. szkoły żeglarskie, wynajem łodzi) i musiał być ściśle związany z celem inwestycji, czyli wzmocnieniem odporności danego przedsiębiorstwa na potencjalne przyszłe kryzysy.

17. Jaka jest aktualna, oficjalna definicja „jachtu”, która kwalifikuje się do rozliczenia w ramach programu?

Zakres wydatków możliwych do sfinansowania w programie HoReCa został wskazany w Przewodniku kwalifikowalności wydatków, który stanowi załącznik do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP.

Całość dokumentacji konkursowej jest dostępna na stronie PARP:

<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorców#dokumenty>.

Dokumentacja konkursowa nie określała definicji „jachtu”. Wskazana była możliwość zakupu sprzętu turystycznego rekreacyjnego spełniającego powyższe warunki.

W ramach oceny wniosków o dofinansowanie weryfikowano czy działania zaplanowane w przedsięwzięciu są uzasadnione i racjonalne w kontekście zaplanowanych rezultatów przedsięwzięcia i celów określonych dla Inwestycji A1.2.1 KPO, czy ich realizacja jest niezbędna i przyczyni się do zwiększenia odporności przedsiębiorstwa na sytuacje kryzysowe, przyczynią się do uruchomienia produkcji nowego produktu lub rozpoczęcia świadczenia nowej usługi. Koszty te muszą być bezpośrednio powiązane z realizacją przedsięwzięcia MŚP, muszą uwzględniać odpowiednie uzasadnienie konieczności pozyskania tego środka trwałego i mają tworzyć podstawę dla wzmocnienia odporności przedsiębiorstwa na potencjalne przyszłe kryzysy. Należy podkreślić, że rozliczenie projektów następuje wyłącznie w formie refundacji, a środki wypłacane są po zatwierdzeniu wniosków o płatność i zawartych w nich kosztów. Przedsiębiorca nie może ubiegać się o wypłatę zaliczki.

18. Czy definicja „jachtu” została przedstawiona do konsultacji branżowych? Proszę o informację, z jakimi podmiotami konsultowano tę definicję (jeśli w ogóle), tryb konsultacji oraz - jeżeli to możliwe - o kopię tej dokumentacji.

Dokumentacja konkursowa nie zawiera definicji ani sformułowania „jacht”.

Całość dokumentacji konkursowej jest dostępna na stronie PARP:

<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorców#dokumenty>.

Kryteria wyboru przedsięwzięć MŚP były konsultowane z Ministerstwem Sportu i Turystyki, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Lewiatanem, urzędami marszałkowskimi oraz organizacjami branżowymi, np. takimi jak: Polska Izba Turystyki, Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel.

19. Jaka jest definicja środków transportu?

Pojazdem jest każda maszyna przeznaczona do przewozu (przemieszczania się na odległość) ludzi, zwierząt lub towarów. O sposobie jej wykorzystania decyduje przeznaczenie i rodzaj usługi, która będzie świadczona. Jeśli pojazd będzie w projekcie służył jako sprzęt rekreacyjny, np. łódka, kajak, rower wodny, to jest środkiem trwałym.

20. Czy w kontekście zapisów: „W ramach środków trwałych kwalifikowalny jest zakup sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, takiego jak: kajak, rower wodny, hulajnoga, bezemisyjny lub napędzany siłą mięśni i spełniający warunki wynikające z zasady DNSH, o której mowa w pkt. 2.9 Przewodnika”, możliwe jest dokonanie zakupu jachtu turystycznego (5 osobowy rodzinny jacht żaglowy z wbudowanym systemem SMART pozwalającym na śledzenie w czasie rzeczywistym parametrów jachtu z poziomu Smartphona)?

Należy ocenić czy działania zaplanowane w przedsięwzięciu są uzasadnione i racjonalne w kontekście zaplanowanych rezultatów przedsięwzięcia i celów określonych dla Inwestycji KPO HoReCa, czy ich realizacja jest niezbędna i przyczyni się do zwiększenia odporności przedsiębiorstwa na sytuacje kryzysowe, przyczynią się do uruchomienia produkcji nowego produktu lub rozpoczęcia świadczenia nowej usługi. Koszty te muszą być bezpośrednio powiązane z realizacją przedsięwzięcia MŚP, muszą uwzględniać odpowiednie uzasadnienie konieczności pozyskania tego środka trwałego i mają tworzyć podstawę dla wzmocnienia odporności przedsiębiorstwa na potencjalne przyszłe kryzysy. Zgodnie z Przewodnikiem kwalifikowalności wydatków nie wykluczamy realizacji przedsięwzięcia w tym nabycia środków trwałych takie jak: kajak, rower wodny, hulajnoga, bezemisyjny lub napędzany siłą mięśni i spełniający warunki wynikające z zasady DNSH. Należy pamiętać, że realizacja przedsięwzięcia może trwać 12 m-cy oraz wziąć pod uwagę zasady rozliczania środków trwałych i środków transportu.

21. Czy w ramach dywersyfikacji można zakupić łódź motorową do wynajmu samodzielnego bez załogi? Łódź motorowa jest wycieczkową łodzią, niekomercyjną. Czy musi być zeroemisyjna?

W ramach środków trwałych kwalifikowalny jest zakup sprzętu turystycznego i rekreacyjnego, takiego jak: kajak, rower wodny, hulajnoga, bezemisyjny lub napędzany siłą mięśni i spełniający warunki wynikające z zasady DNSH (o której mowa w pkt. 2.9 Przewodnika). Zatem aby koszt był kwalifikowalny, pojazd nie może posiadać silnika spalinowego.

22. Jakie jasne i określone kryteria decydowały o przyznaniu dofinansowania i czy podmioty, o których czytamy na stronach internetowych, dostające dofinansowanie na przykład na jachty (a nie mające z żeglarstwem nic wspólnego), spełniły te kryteria?

Środki zostały przeznaczone na rozszerzenie lub zmianę profilu działalności, aby wzmocnić odporność firm na przyszłe kryzysy. Program powstał w odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania branży HoReCa, turystyka i kultura.

Proces wyboru projektów oparty był na wcześniej zatwierdzonych kryteriach. Wśród głównych kryteriów przyznania dofinansowania były: spadek obrotów o co najmniej 20% w latach 2020–2021 (rok do roku) oraz obowiązek wprowadzenia nowej usługi lub

rozszerzenia oferty. Wsparcie mogły otrzymać podmioty, które prowadzą działalność definiowaną kodem PKD ([lista kodów PKD wskazana jest na stronie działania](#)) i mają ten kod wpisany w podstawowej lub w dodatkowej działalności przedsiębiorstwa wnioskodawcy. W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej związanej z HoReCa, turystyka i kultura, rozszerzenie działalności firmy prowadzącej restaurację przy jeziorze, na przykład o wynajem kajaków, nadal będzie mieścić się w sektorze usług turystycznych.

Wszystkie decyzje o przyznaniu wsparcia podejmowane są w oparciu o zasadę równego traktowania wnioskodawców, a ewentualne uwagi i zarzuty są każdorazowo analizowane.

Obecnie działanie instrumentu KPO HoReCa jest kontrolowane przez PARP. Każdy sygnał o nieprawidłowościach jest analizowany i weryfikowany, a każdy projekt oceniany całościowo – z uwzględnieniem celu inwestycji i efektów, jakie ma przynieść.

W KPO HoReCa zostało zawartych 3005 umów, na kwotę 1,2 mld zł, z czego przedsiębiorcom zostało wypłaconych 110 mln zł. Średnia wartość projektu wynosi ok. 410 tys. zł.

Pełna dokumentacja wraz z kryteriami dostępna była i jest na stronie <https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorcow#dokumenty>

23. Ile jachtów zostało rozliczonych (zakupionych) w ramach programu HoReCa?

Zostało rozliczonych 41 jednostek pływających.

24. Jacy eksperci odpowiadali za sprawdzanie projektów? Na jakiej podstawie został wyłoniony skład badający zasadność kosztów?

Eksperti byli wskazani we wniosku o dofinansowanie, składanym w ramach naboru na operatora (<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/HoReCa-dla-operatorow>).

Wniosek ten był oceniany w oparciu o określone kryteria. Kryterium nr 5 – Zasoby niezbędne do realizacji inwestycji – dotyczyło analizy zasobów osobowych, potencjału technicznego, ekonomicznego, a także zdolności organizacyjnych wnioskodawcy.

W ramach oceny analizowano potencjał osobowy niezbędny do realizacji zadań w każdym z obszarów przedsięwzięcia, w tym także w zakresie oceny przedsięwzięć MŚP. W ramach tego kryterium określono minimalny, niezbędny skład zespołu, który miał odpowiadać za poszczególne obszary przedsięwzięcia.

W zakresie potencjału osobowego wymaganego do realizacji zadań w każdym z obszarów przedsięwzięcia, należało zapewnić co najmniej następujące osoby (warunek musiał zostać spełniony co najmniej przez wnioskodawcę):

- a) Kierownik zespołu, posiadający co najmniej 3-letnie doświadczenie w realizacji zadań związanych z wdrażaniem programów operacyjnych, w tym minimum roczne doświadczenie w zarządzaniu zespołem wdrażającym projekty skierowane do przedsiębiorców;
- b) Jedna osoba z co najmniej 3-letnim doświadczeniem na stanowisku księgowego lub innym stanowisku związanym z obsługą finansową projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków publicznych;
- c) Osiem osób z co najmniej 3-letnim doświadczeniem w realizacji zadań związanych z wdrażaniem programów operacyjnych, w tym:
 - 2 osoby z doświadczeniem w zakresie oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie,
 - 2 osoby z doświadczeniem w zakresie kontroli projektów na miejscu realizacji oraz w siedzibie beneficjenta, które będą pełnić funkcję kierownika lub członka zespołu kontrolującego,
 - 2 osoby z doświadczeniem w rozliczaniu projektów,
 - 1 osoba z doświadczeniem w zakresie działań promocyjnych lub informacyjnych,
 - 1 osoba z doświadczeniem w zakresie monitoringu i sprawozdawczości.

25. Czy jakimś przedsiębiorcom wypłacono całość pieniędzy, jeśli tak to ilu i w jakiej kwocie?

Tak. Do tej pory mamy 76 projektów zakończonych – kwota przekazana to 26 290 319,86 zł.

26. Jakie są źródła finansowania dotychczasowych wydatków w ramach projektu HoReCa KPO. W komunikacie poinformowali państwo, iż dotychczas wydano 110 mln zł z 1,2 mld zł planowanych. Skąd pochodzą wydane środki?

Środki wypłacane przedsiębiorcom pochodzą z budżetu Państwa, które Agencja przekazuje operatorom za pośrednictwem Polskiego Funduszu Rozwoju. Wypłata środków z KE może nastąpić dopiero po rozliczeniu wskaźnika przypisanego do danej inwestycji w KPO przez KE. Każda inwestycja ma określony wskaźnik, po którym może nastąpić rozliczenia z KE i określony sposób rozliczenia tego wskaźnika.

Pytania o wnioski o płatność do KPO należy kierować do MFiPR.

27. Jeśli zostało wypłaconych 110 milionów złotych to co się dzieje z pozostałymi 1,1 mld złotych? Czy zostaną wypłacone, czy wstrzymane? Jeśli wstrzymane, to jak rozumieć oświadczenia o przyznaniu dotacji?

Pozostałe środki nie zostały jeszcze wypłacone. Program działa na zasadzie refundacji, co oznacza, że przedsiębiorcy najpierw muszą ponieść wydatki z własnych środków, a dopiero później składają wniosek o ich zwrot. Wypłata środków następuje dopiero po pozytywnej weryfikacji dokumentów oraz ewentualnej kontroli na miejscu. Przyznanie dotacji w praktyce oznacza umieszczenie projektu na liście rekomendowanych do

wsparcia, zaproszenie do podpisania umowy i ostatecznie podpisanie umowy z przedsiębiorcą. Faktycznym dniem udzielenia wsparcia jest dzień podpisania umowy.

28. Na jakiej zasadzie były wypłaty, czy trzeba było mieć wkład własny?

Wypłaty realizowane są na podstawie podpisanych umów o objęcie przedsięwzięcia MŚP wsparciem, zgodnie z pozytywnie ocenionym wnioskiem o objęcie przedsięwzięcia MŚP wsparciem, stanowiących załącznik do umów. Wnioski zaś zostały ocenione przez Operatora regionalnego właściwego dla miejsca realizacji przedsięwzięcia MŚP przez powołany Komitet Oceny Przedsięwzięć MŚP.

Zgodnie z par. 5 ust. 6 Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP „Maksymalna intensywność wsparcia przedsięwzięcia MŚP nie może przekroczyć 90% kosztów kwalifikowalnych. Intensywność wsparcia dla wszelkich wydatków w zakresie danego komponentu jak i dla wszystkich komponentów realizowanych w ramach przedsięwzięcia MŚP musi być jednakowa”.

Wypłaty środków dla beneficjentów odbywają się po zakończeniu procedury weryfikacji złożonego wniosku o płatność i rekomendowaniu płatności na rzecz przedsiębiorcy. Instrument nie przewiduje zaliczkowania projektów – możliwe jest jedynie uzyskanie refundacji wcześniej poniesionych kosztów.

29. Czy jeśli wypłata środków odbywa się na drodze refundacji to oznacza to, że przedsiębiorca najpierw musi kupić przykładowy jacht, a potem dostaje zwrot za niego? Czy ktoś jeszcze powtórnie analizuje te koszty?

Jeśli chodzi o refundację, oznacza to, że przedsiębiorca najpierw musi sam zakupić np. żaglówkę, a dopiero potem może ubiegać się o zwrot poniesionych kosztów z KPO. Należy podkreślić, że rozliczenie projektów następuje wyłącznie w formie refundacji, a środki wypłacane są po zatwierdzeniu wniosków o płatność i zawartych w nich kosztów. Przedsiębiorca nie może ubiegać się o wypłatę zaliczki. Intensywność wsparcia dla wszelkich wydatków w zakresie danego komponentu jak i dla wszystkich komponentów realizowanych w ramach przedsięwzięcia MŚP musi być jednakowa.

Firmy najpierw pokrywają koszty we własnym zakresie a następnie mogą ubiegać się o zwrot części kosztów do wysokości przyznanego dofinansowania. Maksymalna intensywność wsparcia dla MŚP nie może przekroczyć 90% kosztów kwalifikowalnych, pozostała kwota jest wkładem własnym firmy. Wypłaty środków dla firm odbywają się po zakończeniu procedury weryfikacji złożonego wniosku o płatność i rekomendowaniu płatności na rzecz przedsiębiorcy. W przypadku wystąpienia kosztu niezgodnego z projektem wydatek taki nie zostanie zrefundowany. Weryfikacji podlega prawidłowość wykonania zakupu pod względem zasady konkurencyjności – czy wydatek został poniesiony zgodnie z zasadami dopuszczenia oferentów do sprzedaży, także obszar finansowo-księgowy, który pozwala potwierdzić, że zakup został faktycznie wykonany. Proces odbywa się w ramach tzw. „kontroli zza biurka”, czyli weryfikacji dokumentacji

księgowej. Kolejnym aspektem jest prowadzenie kontroli na miejscu prowadzenia działalności, gdzie sprawdzane jest m.in., czy zakupiony sprzęt faktycznie istnieje i jest wykorzystywany zgodnie z celem wsparcia. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, środki nie są wypłacane, a jeśli już zostały wypłacone, przedsiębiorca jest zobowiązany do ich zwrotu wraz z odsetkami.

Dodatkowo, projekty objęte wsparciem muszą być utrzymane przez określony czas – tzw. okres trwałości. Przedsiębiorca nie może sprzedać, zniszczyć ani prywatnie wykorzystywać zakupionego sprzętu przez co najmniej rok od otrzymania ostatniej transzy środków. Przeznaczenie zakupów musi być zgodne z profilem działalności firmy i służyć dalszemu rozwojowi usług w sektorze HoReCa. W przypadku naruszenia tych zasad, PARP może zakwestionować wydatki jako niekwalifikowane i zażądać zwrotu całej kwoty wsparcia.

30. Czy i jak weryfikowano wnioski?

Wnioski o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, złożone na projekty operatorów zostały ocenione w PARP przez niezależny KOPR na podstawie Kryteriów wyboru przedsięwzięć oraz zgodnie z Regulaminem wyboru przedsięwzięć dla Inwestycji KPO HoReCa. W przypadku naborów przedsięwzięć MŚP procedura jest dokładnie taka sama – każdy z Operatorów powołał niezależny KOPR, który dokonywał oceny każdego złożonego wniosku o dofinansowanie. Obecnie działanie instrumentu KPO HoReCa jest kontrolowane. Każdy sygnał o nieprawidłowościach jest analizowany i weryfikowany, a każdy projekt oceniany całościowo – z uwzględnieniem celu inwestycji i efektów, jakie ma przynieść.

31. Jaki był proces weryfikacji wniosków przedsiębiorców?

Proces oceny jest opisany w Regulaminie wyboru przedsięwzięć MŚP:

§ 7. Zasady dokonywania oceny

1. Ocena przedsięwzięć MŚP dokonywana jest w oparciu o kryteria wyboru przedsięwzięć MŚP określone w załączniku nr 1 do Regulaminu, na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz załącznikach do wniosku.
2. Ocena spełnienia kryteriów wyboru przedsięwzięć MŚP jest jednoetapowa.
3. Ocena przedsięwzięć MŚP dokonywana jest przez KOPR MŚP w formie niezależnej oceny przez co najmniej dwóch członków oceniających w oparciu o kryteria wyboru przedsięwzięć MŚP. W przypadku uznania któregośkolwiek z kryteriów formalnych za niespełnione, kryteria merytoryczne nie podlegają ocenie.
4. Ocena przedsięwzięć MŚP prowadzona jest na bieżąco, w terminach określonych w § 8 ust. 2.

5. Wyniki oceny i lista przedsięwzięć MŚP wybranych do objęcia wsparciem są publikowane w rundach w podziale na województwa, każdorazowo osobno dla wniosków złożonych od pierwszego do 14 dnia danego miesiąca i osobno dla wniosków złożonych od 15 dnia miesiąca do końca danego miesiąca, zgodnie z zasadami określonymi w § 8.

6. Prawdziwość oświadczeń i danych zawartych we wniosku może zostać zweryfikowana w trakcie oceny, jak również przed i po zawarciu umowy.

Regulamin zawiera także opis procedury ponownej oceny wniosku oraz procesu podpisywania umów z wnioskodawcami, w oparciu o weryfikację niezbędną dokumentacji. Pełna dokumentacja znajduje się na stronie

<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorcow#dokumenty>

32. Jak wyglądał nadzór nad przyznawaniem środków? Kto podejmował decyzje o zatwierdzaniu konkretnych wniosków? Czy w związku z doniesieniami o nieprawidłowościach stosowane do tej pory mechanizmy będą zmieniane?

Ocena wniosków o dofinansowanie prowadzona była w ramach umów zawartych z Operatorami, przez co najmniej dwóch członków wchodzących w skład Komisji Oceny Przedsięwzięć MŚP. Eksperti byli wskazani we wniosku o dofinansowanie, składanym w ramach naboru na operatora do PARP

(<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/HoReCa-dla-operatorow>).

Wniosek ten był oceniany w oparciu o określone kryteria, w tym kryterium nr 5 – Zasoby niezbędne do realizacji inwestycji, dotyczące analizy zasobów osobowych, potencjału technicznego, ekonomicznego, a także zdolności organizacyjnych wnioskodawcy (przyszłego operatora).

W ramach oceny analizowano potencjał osobowy niezbędny do realizacji zadań w każdym z obszarów przedsięwzięcia, w tym także w zakresie oceny przedsięwzięć MŚP. W ramach tego kryterium określono minimalny, niezbędny skład zespołu, który miał odpowiadać za poszczególne obszary przedsięwzięcia.

W zakresie potencjału osobowego wymaganego do realizacji zadań w każdym z obszarów przedsięwzięcia, należało zapewnić co najmniej następujące osoby (warunek musiał zostać spełniony co najmniej przez wnioskodawcę):

a) Kierownik zespołu, posiadający co najmniej 3-letnie doświadczenie w realizacji zadań związanych z wdrażaniem programów operacyjnych, w tym minimum roczne doświadczenie w zarządzaniu zespołem wdrażającym projekty skierowane do przedsiębiorców;

b) Jedna osoba z co najmniej 3-letnim doświadczeniem na stanowisku księgowego lub innym stanowisku związanym z obsługą finansową projektów finansowanych lub

współfinansowanych ze środków publicznych;

c) Osiem osób z co najmniej 3-letnim doświadczeniem w realizacji zadań związanych z wdrażaniem programów operacyjnych, w tym:

- 2 osoby z doświadczeniem w zakresie oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie,
- 2 osoby z doświadczeniem w zakresie kontroli projektów na miejscu realizacji oraz w siedzibie beneficjenta, które będą pełnić funkcję kierownika lub członka zespołu kontrolującego,
- 2 osoby z doświadczeniem w rozliczaniu projektów,
- 1 osoba z doświadczeniem w zakresie działań promocyjnych lub informacyjnych,
- 1 osoba z doświadczeniem w zakresie monitoringu i sprawozdawczości.

Proces wyboru projektów MŚP oparty był na wcześniej zatwierdzonych kryteriach. Wśród głównych kryteriów przyznania dofinansowania były: spadek obrotów o co najmniej 20% w latach 2020–2021 (rok do roku) oraz obowiązek wprowadzenia nowej usługi lub rozszerzenia oferty. Wsparcie mogły otrzymać podmioty, które prowadzą działalność definiowaną kodem PKD ([lista kodów PKD wskazana jest na stronie działania](#)) i mają ten kod wpisany w podstawowej lub w dodatkowej działalności przedsiębiorstwa wnioskodawcy. MŚP były zobowiązane do spełnienia kryteriów formalnych (m.in. prowadzenia działalności zgodnej z sektorem, w województwie gdzie zgłoszone było przedsięwzięcie, posiadania prawa lub pozwolenia niezbędnego do realizacji inwestycji) i merytorycznych (m.in. przedsięwzięcie firmy nie mogło być wykluczone - w publicznie dostępnych rejestrach (KRS, CEIDG, REGON) nie mogły się znajdować wpisy: o zawieszeniu działalności, o postępowaniu likwidacyjnym albo upadłościowym, albo o ogłoszeniu likwidacji albo upadłości, albo o prowadzonym postępowaniu układowym albo restrukturyzacyjnym, przedsiębiorca nie mógł znajdować się w trudnej sytuacji, musiał odnotować spadek obrotów w określonym okresie, wskazać czy projekt dotyczy rozszerzenia czy dywersyfikacji działalności i być zgodny z sektorem). Wszystkie decyzje o przyznaniu wsparcia podejmowane są w oparciu o zasadę równego traktowania wnioskodawców, a ewentualne uwagi i zarzuty są każdorazowo analizowane.

Nadzór nad realizacją umów Operatorów sprawuje PARP. Aktualnie trwa kontrola, której celem jest weryfikacja prawidłowości realizacji projektów.

33. Czy przy analizie wniosków o środki z funduszu KPO dla branży HoReca, brano pod uwagę zmiany w strukturze właścicielskiej spółek? W jakich sytuacjach zasady dopuszczają wnioskowanie o środki z KPO na przejęta spółkę, a w jakich je uniemożliwiają?

Zgodnie z zapisami kryterium: „Do złożenia wniosku uprawnieni są wyłącznie przedsiębiorcy MŚP, których ujawniona w dokumentach rejestrowych działalność gospodarcza jest określona kodem Polskiej Klasyfikacji Działalności (kod PKD) wskazanym w załączniku do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP. Wymóg ten

dotyczy zarówno działalności gospodarczej prowadzonej na dzień złożenia wniosku, jak i w terminach, o których mowa w pkt. 1) i 2).

O przynależności do branży decydował kod PKD działalności ujawniony w dokumentach rejestrowych przedsiębiorcy (odpowiednio w KRS lub w CEIDG lub – tylko w przypadku spółek cywilnych – w bazie internetowej REGON).

Dla spełnienia powyższych warunków prowadzona działalność gospodarcza w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura, określona kodem PKD ujawnionym w dokumencie rejestrowym.

Ważne było ujawnienie firmy we właściwym rejestrze jako aktywna działalność. Przedsiębiorca musiał mieć konkretny status i spełniać kryteria oraz prowadzić działalność od końca 2019 r.

Ważne jest to, że po złożeniu wniosku o dotację przedsiębiorca nie powinien podejmować działań zmierzających do zbycia firmy. Jest też zobowiązany do utrzymania działalności przez rok po otrzymaniu ostatniej płatności.

Jeśli podmiot istnieje w ciągłości/sukcesji/z przekształcenia innego podmiotu, to spełnia warunki naboru. NIP pozostaje ten sam. Efektem przekształceń musi być całkowite wstąpienie w prawa i zobowiązania poprzednika.

W procesie weryfikacji spełnienia możliwości zawarcia umowy o wsparcie dokonywana jest weryfikacja statusu MŚP oraz badanie dostępnej kwoty pomocy de minimis. Ocena dokonywana jest w oparciu o podmioty powiązane tj. skład właścicielski. Przed podpisaniem umowy taki skład jest badany za pomocą narzędzi wywiadowni gospodarczych.

34. Jak będą przebiegały/wyglądały te kontrole?

PARP na bieżąco monitoruje przebieg realizacji umów z operatorami i analizuje sygnały spływające od przedsiębiorców. W przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości – również zgłaszanych publicznie – podejmujemy działania wyjaśniające i współpracujemy z instytucją nadzorującą. Aktualnie trwa kontrola, której celem jest weryfikacja prawidłowości realizacji projektów.

Wyплаты środków dla firm odbywają się po zakończeniu procedury weryfikacji złożonego wniosku o płatność i rekomendowaniu płatności na rzecz przedsiębiorcy. W przypadku wystąpienia kosztu niezgodnego z projektem wydatek taki nie zostanie zrefundowany. Weryfikacji podlega prawidłowość wykonania zakupu pod względem zasady konkurencyjności – czy wydatek został poniesiony zgodnie z zasadami dopuszczenia oferentów do sprzedaży, także obszar finansowo-księgowy, który pozwala potwierdzić, że zakup został faktycznie wykonany. Proces kontroli wniosku o płatność odbywa się w ramach tzw. „kontroli zza biurka”, czyli weryfikacji dokumentacji księgowej. Kolejnym aspektem jest prowadzenie kontroli na miejscu realizacji projektu, gdzie sprawdzane jest m.in. czy zakupiony sprzęt faktycznie istnieje i jest wykorzystywany zgodnie z celem

wsparcia. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, środki nie są wypłacane, a jeśli już zostały wypłacone, przedsiębiorca jest zobowiązany do ich zwrotu wraz z odsetkami.

Dodatkowo, projekty objęte wsparciem muszą być utrzymane przez określony czas – tzw. okres trwałości, 1 rok od otrzymania płatności końcowej. Przeznaczenie zakupów musi być zgodne z profilem działalności firmy i służyć dalszemu rozwojowi usług w sektorze HoReCa. W przypadku naruszenia tych zasad, PARP może zakwestionować wydatki jako niekwalifikowane i zażądać zwrotu całej kwoty wsparcia.

35. Jakie działania podejmuje PARP w przypadku sygnałów o nieprawidłowościach w realizacji projektów KPO HoReCa?

PARP na bieżąco monitoruje przebieg realizacji umów z operatorami i analizuje sygnały spływające od przedsiębiorców. W przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości – również zgłaszanych publicznie – podejmujemy działania wyjaśniające i współpracujemy z instytucją nadzorującą. Każdy przypadek jest analizowany i brany pod uwagę przy możliwości wypłacenia środków finansowych. Zadania z zakresu kontroli wykonania i weryfikacji wydatków zostały powierzone Operatorom. Operatorzy dokonują ww. kontroli w trakcie weryfikacji administracyjnej rozpatrując przedkładane przez przedsiębiorców wnioski o płatność, oraz w trakcie kontroli na miejscu.

Dodatkowo każdy wniosek o płatność końcową MŚP jest zatwierdzany po dokonanej przez PARP weryfikacji w zakresie kompletności dokumentów, złożonego oświadczenia MŚP dot. sposobu zarządzania środkami trwałymi nabytymi w przedsięwzięciu.

Należy podkreślić, że rozliczenie projektów następuje wyłącznie w formie refundacji, a środki wypłacane są po zatwierdzeniu wniosków o płatność i zawartych w nich kosztów. Przedsiębiorca nie może ubiegać się o wypłatę zaliczki.

Obecnie działanie instrumentu KPO HoReCa jest kontrolowane przez PARP, u każdego z 5 operatorów. Każdy sygnał o nieprawidłowościach jest analizowany i weryfikowany, a każdy projekt oceniany całościowo – z uwzględnieniem celu inwestycji i efektów, jakie ma przynieść.

36. Kiedy będą wyniki powziętych kontroli?

Ze wstępnymi wynikami kontroli będziemy mogli zapoznać się pod koniec września br.

37. Czy kontrole są już zaplanowane i kiedy takowe miałyby się odbyć w województwie zachodniopomorskim?

Każdy sygnał o nieprawidłowościach jest analizowany i weryfikowany, a każdy projekt oceniany całościowo – z uwzględnieniem celu inwestycji i efektów, jakie ma przynieść.

W Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości, która realizuje projekt dla MŚP z województw: kujawsko-pomorskie, pomorskie, zachodniopomorskie, została przeprowadzona już kontrola planowa w zakresie poprawności realizacji zadań przez Operatora. Celem

kontroli była weryfikacja realizacji przez Operatora obowiązków określonych w podpisanej z PARP umowie o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.

Obecnie działanie instrumentu KPO HoReCa jest kontrolowane przez PARP, u każdego z 5 operatorów. Ze wstępnymi wynikami będziemy mogli zapoznać się pod koniec września br.

38. Kiedy operator może wstrzymać wypłatę wsparcia lub rozwiązać umowę w przedsiębiorcą?

Może to nastąpić m.in. gdy:

- zachodzi podejrzenie wystąpienia nieprawidłowości, nadużycia finansowego, korupcji lub innego przestępstwa na szkodę budżetu UE;
- przedsiębiorca odmawia poddania się kontroli lub utrudnia jej przeprowadzenie lub nie wykonuje zaleceń pokontrolnych we wskazanym terminie;
- przedsiębiorca odmawia udzielenia Operatorowi oraz podmiotom upoważnionym informacji lub dokumentów dotyczących realizacji Umowy i wydatkowania wsparcia;
- przedsiębiorca wykorzystał wsparcie niezgodnie z przeznaczeniem, pobrał wsparcie nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

39. Czy przed pojawieniem się w ubiegłym tygodniu w przestrzeni publicznej informacji na temat wątpliwości co do instrumentu KPO HoReCa, PARP otrzymywała sygnały na ten temat?

Nie docierały do Agencji wcześniej informacje, jak te, które obecnie pojawiają się w przestrzeni medialnej dotyczące kosztów kwalifikowanych czy przejmowania firm.

40. Czy PARP kontrolowało w zakresie wydawania środków na HoReCa operatorów? W jakim zakresie? Kiedy? Co wykazały kontrole?

Tak, PARP dotychczas przeprowadziła kontrole pięciu Operatorów regionalnych. Temat Kontroli: Weryfikacja poprawności realizacji zadań przez Operatora.

- **Operator: Polska Fundacja Przedsiębiorczości**
Termin kontroli: 16-18 grudnia 2024 r. (czynności w siedzibie Operatora)
- **Operator: Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.**
Umowa o objęcia Przedsięwzięcia wsparciem nr KPOD.01.03-IW.01-0012/23
Termin Kontroli: 24-27 lutego 2025 r. (czynności w siedzibie Operatora)
- **Operator: Towarzystwo Inwestycji Społeczno - Ekonomicznych Spółka Akcyjna**
Umowa o objęcia Przedsięwzięcia wsparciem nr KPOD.01.03-IW.01-0002/23
Termin kontroli: 16-17 grudnia 2024 r. (czynności w siedzibie Operatora)
- **Operator: Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości**
Umowa o objęcia Przedsięwzięcia wsparciem nr KPOD.01.03-IW.01-0013/23

Termin kontroli: 3-6 marca 2025 r. (czynności w siedzibie Operatora)

- **Operator: Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A**

Umowa o objęcia Przedsięwzięcia wsparciem nr KPOD.01.03-IW.01-0003/23

Termin kontroli: 10-13 czerwca 2025 r. (czynności w siedzibie Operatora)

Zakres kontroli obejmował weryfikację poprawności realizacji zadań przez Operatora a także prawidłowość działania Operatora pod kątem realizacji Przedsięwzięć MŚP, tj. proces od momentu ogłoszenia naboru Przedsięwzięć MŚP, poprzez zawieranie umów o objęcie Przedsięwzięć MŚP wsparciem, aż po etap ich realizacji.

Działania kontrolne prowadzone są jeszcze w RARR, co wynika z przyjętego harmonogramu kontroli. Kontrole zakończone u pozostałych operatorów miały wynik pozytywny.

Ponadto PARP prowadzi kontrole doraźne u każdego z Operatorów. Kontrole pozostają w toku. Ze wstępnymi wynikami będziemy mogli zapoznać się pod koniec września br. Dodatkowo poza kontrolami, PARP, w ramach bieżącego monitoringu w latach 2024/2025 przeprowadzał weryfikację prawidłowości ocen wyboru przedsięwzięć MŚP przez poszczególnych operatorów.

41. Ilu kontrolerów posiada PARP i z jakich pieniędzy są opłacani? Na jakiej zasadzie są wyłanianiani?

Za zadania związane z kontrolą instrumentów wsparcia wdrażanych przez PARP w Departamencie Kontroli PARP odpowiada 29 pracowników. Ich wynagrodzenia opłacane są z dotacji podmiotowej PARP, ew. pomocy technicznej czy dotacji celowych BP, w zależności od zaangażowania w poszczególne instrumenty.

PARP korzysta również, z usług firm zewnętrznych specjalizujących się w kontroli projektów, wyłonionych w drodze przetargów nieograniczonych.

42. Na jakiej podstawie odbywały się kontrole, jeżeli kluczowy dokument „Wytyczne w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności” został podpisany przez minister Pełczyńską -Nałęcz 8 maja 2025 roku. Czy brak tego dokumentu wpłynął na kontrole?

Jest to trzecia wersja wytycznych. Pierwsza wersja została podpisana przez Ministra w dniu 29 sierpnia 2022 r. a druga wersja w dniu 16 listopada 2023 r.

Mając na uwadze ww. Wytyczne PARP opracowała procedurę kontroli, której celem jest zapewnienie terminowego, zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa i wytycznymi, przebiegu procesu kontroli w miejscu realizacji Przedsięwzięć/Przedsięwzięć MŚP prowadzonych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

43. Jakie narzędzia stosują kontrolerzy? Czy i od kiedy mają dostęp do następujących narzędzi informatycznych: a) aplikacji e-Kontrola, b) aplikacji

**SKANER, c) aplikacji Kontrole Krzyżowe. Czy dostęp mają także operatorzy?
Jeżeli nie – jak wpływa to na rzetelność kontroli i działania operatorów?**

Podczas kontroli w miejscu realizacji Przedsięwzięć/ Przedsięwzięć MŚP realizowanych przez PARP wykorzystywane są następujące narzędzia:

- ARACHNE – narzędzie informatyczne administrowane przez Komisję Europejską. System ten gromadzi dane dotyczące realizowanych przedsięwzięć finansowanych ze środków UE i służy wspieraniu instytucji w procesach zapewniania prawidłowości ponoszonych wydatków, w tym ukierunkowania kontroli;
- CST2021 – Centralny System Teleinformatyczny, wspierający realizację programów operacyjnych, o którym mowa w art. 141a pkt 10 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach polityki rozwoju;
- e-Kontrole – aplikacja wchodząca w skład systemu teleinformatycznego CST2021, dedykowana prowadzeniu i dokumentowaniu kontroli oraz zarządzaniu procesami kontroli;
- rejestr sygnałów ostrzegawczych – rejestr sygnałów i symptomów nadużyć finansowych wykorzystywany przy analizie ryzyka w projektach prowadzony przez PARP;
- SKANER – aplikacja wchodząca w skład systemu teleinformatycznego CST2021, służąca do weryfikacji informacji o podmiotach i osobach na podstawie danych z rejestrów;
- Platforma Polskiej Wywiadowni Gospodarczej – narzędzie służące do weryfikacji informacji o podmiotach i osobach na podstawie danych z rejestrów, w tym badania powiązań pomiędzy podmiotami gospodarczymi.

Ww. narzędzia są wykorzystywane przez kontrolerów PARP od pierwszych realizowanych kontroli w ramach Inwestycji Horeca.

Operatorzy nie mają dostępu do wskazanych aplikacji. Jednocześnie PARP przed zawarciem umowy z MŚP weryfikuje w 100% przypadków MŚP rekomendowanych do udzielenia wsparcia, czy nie zachodzą przesłanki określone w art. 6b ust. 3 pkt 3 lit. c ustawy o PARP. Weryfikacja prowadzona jest w oparciu o wewnętrzny rejestr PARP, obejmujący listę podmiotów, które nie wywiązały się z umowy z PARP oraz w oparciu o wewnętrzny rejestr sygnałów ostrzegawczych, obejmujący przypadki/ wpisy, które mogą wskazywać na ryzyko nieprawidłowego wykorzystania środków, czy też ryzyko obejścia zasad udzielania wsparcia. O wynikach weryfikacji operator zostaje powiadomiany.

W odniesieniu do weryfikacji na kolejnych etapach realizacji przedsięwzięć MŚP:

- 1) przed podpisaniem umów o udzielenie wsparcia, 10% losowo wybranych podmiotów rekomendowanych do wsparcia, znajdujących się na listach częściowych, zostaje zweryfikowanych w systemie Arachne;

- 2) w terminie do końca miesiąca po zakończeniu półrocza, prowadzona była weryfikacja w systemie Arachne 10% losowo wybranych podmiotów, dla których w tym okresie zatwierdzone zostały wnioski o płatność;

Na zakończenie realizacji każdego przedsięwzięcia MŚP, przed wyrażeniem operatorowi zgody na wypłatę płatności końcowej (przed zamknięciem przedsięwzięcia), PARP weryfikuje w Arachne 100% podmiotów, które zgłoszą zakończenie przedsięwzięć. Jeśli PARP nie stwierdzi żadnych nieprawidłowości to na tej podstawie operator wypłaca ostatnią transzę wsparcia dla MŚP.

Poza weryfikacją w systemie Arachne, PARP prowadzi kontrole krzyżowe w ramach inwestycji (tzw. kontroli krzyżowych wewnątrz programu) dla 100% dokumentów źródłowych potwierdzających wydatki, które zatwierdzone zostaną przez operatorów w danym kwartale.

44. Jakie były pierwotne założenia programu? Kiedy go zmieniono i dlaczego - kto o tym decydował? Proszę o linki do tych komunikatów.

W pierwszym naborze wyłonione zostały podmioty, które są Operatorami dla KPO w sektorach: hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura. Nabór prowadzony był w oparciu o dokumenty dostępne na stronie

<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/HoReCa-dla-operatorow>

Następnie Operator dla każdego regionu prowadził nabór dla wskazanych województw. Dokumenty dostępne były zarówno na stronie PARP

<https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/grants/inwestycje-w-dywersyfikacje-dzialalnosci-sektora-horeca-oferta-dla-przedsiębiorcow#dokumenty>, jak i u

poszczególnych operatorów np. <https://www.inkubator.kalisz.pl/finansujemy/horeca/>

Zmiana warunku dotyczącego spadku obrotów została zatwierdzona i opublikowana na stronie <https://kpo.parp.gov.pl/component/grants/news/zmiana-warunkow-dostepu-msp-w-ramach-inwestycji-a-1-2-1-kpo-w-zakresie-spadku-obrotu-w-przedsiębiorstwie- oraz-doprecyzowania-zasad-i-trybu-publicacji-zaktualizowanej-listy-przedsięwzięć-msp>

Proces wyboru projektów MŚP oparty był na wcześniej zatwierdzonych kryteriach. Wśród głównych kryteriów przyznania dofinansowania były: spadek obrotów o co najmniej 20% w latach 2020–2021 (rok do roku) oraz obowiązek wprowadzenia nowej usługi lub rozszerzenia oferty. Wsparcie mogły otrzymać podmioty, które prowadzą działalność definiowaną kodem PKD (lista kodów PKD wskazana jest na stronie działania) i mają ten kod wpisany w podstawowej lub w dodatkowej działalności przedsiębiorstwa wnioskodawcy. MŚP były zobowiązane do spełnienia kryteriów formalnych (m.in. prowadzenia działalności zgodnej z sektorem, w województwie gdzie zgłoszone było przedsięwzięcie, posiadania prawa lub pozwolenia niezbędnego do realizacji inwestycji) i merytorycznych (m.in. przedsięwzięcie firmy nie mogło być wykluczone - w publicznie dostępnych rejestrach (KRS, CEIDG, REGON) nie mogły się znajdować wpisy: o

zawieszeniu działalności, o postępowaniu likwidacyjnym albo upadłościowym, albo o ogłoszeniu likwidacji albo upadłości, albo o prowadzonym postępowaniu układowym albo restrukturyzacyjnym, przedsiębiorca nie mógł znajdować się w trudnej sytuacji, musiał odnotować spadek obrotów w określonym okresie, wskazać czy projekt dotyczy rozszerzenia czy dywersyfikacji działalności i być zgodny z sektorem).

45. Czy do PARP docierały informacje o tym że w sieci kwitnie handel martwymi spółkami z branży HoRe Ca?

Nie docierały do nas sygnały w tym zakresie.

46. Czy PARP zdiagnozował pierwsze nieprawidłowości - jeśli tak jakie, gdzie (np.w procedurach)?

Pierwsza zakończona kontrola w PARP, prowadzona przez MFiPR w 2024 r. zakończyła się wprowadzeniem zaleceń pokontrolnych. W ramach działań pokontrolnych wprowadzono:

- a. Procedurę dot. procesu weryfikacji przez PARP oraz Operatorów oświadczeń o bezstronności i poufności składanych przez ich pracowników/ekspertów.
- b. dokonanie zmian przy weryfikacji oświadczeń zalecane tak również pracowników PARP zaangażowanych w obsługę inwestycji KPO HoReCa.
- c. opracowanie i wdrożenie procedury dotyczącej kontroli krzyżowych dla inwestycji KPO HoReCa.

PARP dotychczas przeprowadziła kontrole każdego z pięciu Operatorów regionalnych. Zakres kontroli obejmował weryfikację poprawności realizacji zadań przez Operatora a także prawidłowość działania Operatora pod kątem realizacji Przedsięwzięć MŚP, tj. proces od momentu ogłoszenia naboru Przedsięwzięć MŚP, poprzez zawieranie umów o objęcie Przedsięwzięć MŚP wsparciem, aż po etap ich realizacji. Działania kontrolne prowadzone są jeszcze w RARR, co wynika z przyjętego harmonogramu kontroli. Kontrole zakończone u pozostałych operatorów miały wynik pozytywny.

Ponadto PARP prowadzi kontrole doraźne u każdego z Operatorów. Kontrole pozostają w toku. Ze wstępnymi wynikami będziemy mogli zapoznać się pod koniec września br.

47. Co kontroluje PARP?

PARP prowadzi czynności kontrolne u Operatorów regionalnych badając prawidłowość obsługi przedsięwzięć MŚP, w tym procesu oceny wniosków, rozliczeń i kontroli.

Ponadto w ramach nadzoru nad prawidłowością pracy operatorów, PARP prowadzi również czynności kontrolne (na próbie) bezpośrednio wobec Przedsiębiorców realizujących projekty. Zgodnie z zatwierdzonym Harmonogramem kontroli na rok 2025,

planowe kontrole PARP u MŚP mają rozpocząć się w III kwartał tego roku, a obecnie trwają kontrole doraźne

48. Po jakim okresie od otrzymania dotacji zostaje ona uznana za rozliczoną i majątek ten przechodzi na własność beneficjenta?

Przedsiębiorca dokonuje zakupów za środki własne, często pozyskane z kredytów, za które zakupuje środki trwałe. Środki trwałe są jego własnością. Nie mamy tutaj do czynienia z formą pożyczki tylko refundacją poniesionych wcześniej wydatków. Projekty objęte wsparciem muszą być utrzymane przez określony czas – tzw. okres trwałości, czyli 1 rok od otrzymania płatności końcowej. Przedsiębiorca nie może sprzedać, zniszczyć ani prywatnie wykorzystywać zakupionego sprzętu przez co najmniej rok od otrzymania ostatniej transzy środków. Przeznaczenie zakupów musi być zgodne z profilem działalności firmy i służyć dalszemu rozwojowi usług w sektorze HoReCa. W przypadku naruszenia tych zasad, Operator może zakwestionować wydatki jako niekwalifikowane, wstrzymać refundację lub zażądać zwrotu całej kwoty wsparcia.

49. Jak PARP skomentuje doniesienia o rzekomym handlu firmami?

Ocena projektów, która była dokonywana na [podstawie kryteriów](#), wskazywała, jakie podmioty mogą otrzymać dofinansowanie. Były to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Zgodnie z zapisami kryterium: „Do złożenia wniosku uprawnieni są wyłącznie przedsiębiorcy MŚP, których ujawniona w dokumentach rejestrowych działalność gospodarcza jest określona kodem Polskiej Klasyfikacji Działalności (kod PKD) wskazanym w załączniku do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP. Wymóg ten dotyczy zarówno działalności gospodarczej prowadzonej na dzień złożenia wniosku, jak i w terminach, o których mowa w pkt. 1) i 2).

O przynależności do branży decydował kod PKD działalności ujawniony w dokumentach rejestrowych przedsiębiorcy (odpowiednio w KRS lub w CEIDG lub – tylko w przypadku spółek cywilnych – w bazie internetowej REGON).

Dla spełnienia powyższych warunków prowadzona działalność gospodarcza w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura, określona kodem PKD ujawnionym w dokumencie rejestrowym.

Ważne było ujawnienie firmy we właściwym rejestrze jako aktywna działalność. Przedsiębiorca musiał mieć konkretny status i spełniać kryteria oraz prowadzić działalność od końca 2019 r. Po złożeniu wniosku o dotację przedsiębiorca nie powinien podejmować działań zmierzających do zbycia firmy. Jest też zobowiązany do utrzymania działalności przez rok po otrzymaniu ostatniej płatności.

Jeśli podmiot istnieje w ciągłości/sukcesji/z przekształcenia innego podmiotu, to spełnia warunki naboru. NIP pozostaje ten sam. Efektem przekształceń musi być całkowite wstąpienie w prawa i zobowiązania poprzednika.

W procesie weryfikacji spełnienia możliwości zawarcia umowy o wsparcie dokonywana jest weryfikacja statusu MŚP oraz badanie dostępnej kwoty pomocy de minimis. Ocena dokonywana jest w oparciu o podmioty powiązane tj. skład właścicielski.